

Aan de Kabinetsinformateurs
Prof. dr U. Rosenthal en prof. drs J. Wallage
p/a Ministerie van Algemene Zaken
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

Nationale Havenraad
Koningskade 4
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
T 070 351 76 15
F 070 351 76 00
E info@havenraad.nl
www.havenraad.nl

Contactpersoon

mr F. Lieben

Datum

5 juli 2010

Ons kenmerk

S 033-06

Onderwerp

Kansen voor de toekomst

Doorkiesnummer

351 76 15

Bijlage(n)

-

Uw kenmerk

-

Geachte heren,

De Nationale Havenraad heeft als opdracht de regering te adviseren over het nationale zeehavenbeleid. Tegelijkertijd draagt de Raad zorg voor de afstemming en coördinatie van zeehavenbeleid van de betrokken lokale en regionale overheden, het havenbedrijfsleven en de rijksoverheid. Ten behoeve van het programma van een nieuw te vormen Kabinet brengt de Raad het volgende onder uw aandacht.

Het huidige begrotingstekort dwingt het komende Kabinet tot drastische bezuinigingen. Dat op zich is echter in de gegeven omstandigheden niet genoeg. Het is daarnaast van groot belang dat ons land klaar gemaakt wordt voor de toekomst. Hiervoor zijn gerichte investeringen noodzakelijk. Bezuinigen en investeren kan alleen wanneer er geld verdiend wordt om zo de kwaliteit van onze samenleving te behouden en mogelijk te versterken. De zeehavens dragen sterk bij aan de kwaliteit van onze samenleving. Alle inwoners van ons land gebruiken dagelijks producten die ons niet anders dan via zeehavens kunnen bereiken. Het leven dat wij leiden is ondenkbaar zonder de zeehavens. Daarnaast zijn de inspanningen van de zeehavens ten behoeve van duurzaamheid en milieu formidabel. De directe en indirecte toegevoegde waarde van zeehavenactiviteiten beloopt € 45 mld per jaar en de zeehavenactiviteiten genereren werk voor 300.000 personen. De verwachte ontwikkeling van de internationale handel biedt onze zeehavens op middellange en lange termijn volop kansen. Kansen die de zeehavens willen verzilveren ten behoeve van de nationale economie. Maar daarvoor moet wel geïnvesteerd worden. Door havenbeheerders en havenbedrijfsleven zelf, maar ook door de rijksoverheid.

Bezuinigen waar dat kan, zou de Nationale Havenraad het nieuwe Kabinet willen voorhouden, maar investeren waar dat moet.

Havens zijn knooppunten van infrastructuur in het internationale goederenverkeer en vestigingsplaatsen voor het internationale industriële en dienstverlenende bedrijfsleven. Onze zeehavens bedienen niet alleen het Nederlandse, maar ook het Noordwest Europese achterland. Hier concurreren zij met de zeehavens in de buurlanden. Voor een gezonde havenontwikkeling en om de kansen die zich gaan voordoen ook te kunnen grijpen, is het volgende van essentieel belang.

Level playing field

Eerlijke concurrentie onder gelijke concurrentievoorwaarden tussen de zeehavens in Noordwest Europa is een gezonde drijfveer voor een scherpe prijs-kwaliteit verhouding en dus ook voor innovatie. Echter, het ontbreekt veelal aan een bevredigend level playing field in Europa.

Het nieuwe Kabinet dient werk te maken van het volgende:

- 1. Geen nationale kop op Europese regelgeving. Afstemming van de implementatie met de directe buurlanden. Nederland is geen eiland.*
- 2. Nu nog worden concurrentieverhoudingen in Europa te zeer verstoord door uiteenlopende vormen van medefinanciering van haveninfrastructuur door nationale overheden, die een directe impact hebben op de haventarieven (haven- en kade-gelden en grondprijzen). Het nieuwe Kabinet dient er in Europees verband sterk op aan te dringen dat er spoedig helderheid ontstaat over de Europese spelregels op dit gebied. Er dient vervolgens actief gebruik gemaakt te worden van de beleidsruimte die Europa biedt en dient Nederland niet af te wijken van wat in de buurlanden gebruikelijk is.*

Uitbreiding infrastructuur

Een toereikende capaciteit en een concurrerende beprijzing van het gebruik van de infrastructuur is van doorslaggevend belang. De zeehavens en het havenbedrijfsleven spannen zich zeer in voor een optimaal gebruik van de beschikbare infrastructuur. Die inspanning zal de behoefte aan verbetering en uitbreiding van rijks infrastructuur niet wegnemen. Zeker niet als Nederland zijn aandeel in de internationale handel over zee – die volgens alle onderzoeken in de toekomst nog sterk zal groeien - niet alleen wil handhaven maar ook wil versterken. De Crisis- en herstelwet blijft hard nodig.

Het nieuwe Kabinet dient de Crisis- en herstelwet een blijvend karakter te geven.

Hoge prioriteit voor de zeehavens hebben een nieuwe oeververbinding ten westen van Rotterdam, de voltooiing van de aansluiting van de Betuweroute in Duitsland, de spooraansluiting van Vlissingen richting Antwerpen, een nieuwe grote sluis in IJmuiden en de sluisen in Terneuzen en Delfzijl. De Nationale Havenraad adviseert het Kabinet deze prioriteiten over te nemen.

De zeehavens maken veel werk van duurzaamheid. Concentratie en clustervorming in zeehavens openen mogelijkheden van synergie, vrijwaren andere gebieden van hinderlijke activiteiten en maken de hinder beter beheersbaar. Een groot en toenemend deel van het transport binnen de zeehavens en van het transport tussen de zeehavens en het achterland wordt verzorgd door duurzame transporttechnieken per spoor-, binnenvaarwegen en pijpleidingen.

Van het nieuwe Kabinet wordt gevraagd duurzame transporttechnieken en de bijbehorende infrastructuur speerpunt van beleid te maken.

Ruimte

Onze zeehavens leveren een substantiële bijdrage aan de nationale economie op een fractie van de oppervlakte van ons land. Er zijn kansen voor intensivering van het gebruik van die ruimte. Nog meer doen op hetzelfde oppervlak. Waar het vaak aan ontbreekt is de bijbehorende milieuruimte. Andere belangen zoals uitbreiding van het woningareaal en behoud van natuurwaarden zetten zelfs de gebruiksmogelijkheden van de toch al beperkte ruimte in de zeehavens onder een steeds grotere druk.

Echter, door het volume van de goederenstromen, de omvang van de transportmiddelen, het wereldomspannende karakter van de internationale handel en de schaal van de industriële verwerking zijn zeehavens a-typische bedrijfsterreinen. Voor de ontwikkeling van hun activiteiten hebben de zeehavens meer fysieke en bijbehorende milieuruimte nodig.

Zeehavens zijn a-typische bedrijfsterreinen waarvoor het Kabinet dient te komen met specifiek op zeehavens toegespitste regelgeving.

Energie

Om te voorzien in onze energiebehoefte zullen ons land en Europa nog lang in belangrijke mate afhankelijk blijven van energie uit fossiele brandstoffen. Dit ondanks alle initiatieven te komen tot vormen van duurzame energie. Onze zeehavens vervullen een zeer vooraanstaande rol op de nationale en Europese energiemarkt. Tegelijkertijd bieden zij ruimte aan de transitie naar meer duurzame vormen van energie. Om een belangrijk nadelig effect van de inzet van fossiele brandstoffen – de uitstoot van CO₂ – zoveel mogelijk te beperken en daarmee tijdwinst te boeken om gestalte te geven aan die transitie, moet de ondergrondse opslag van CO₂ zowel in Noord Nederland als in het Nederlandse deel van de Noordzee met spoed mogelijk gemaakt worden. De nationale overheid kan hierbij niet afzijdig blijven.

Het nieuwe Kabinet moet prioriteit geven aan de ondergrondse opslag van CO₂ en zich richten op het spoedig verstrekken van de benodigde vergunningen en investeren in de bijbehorende infrastructuur.

Kennis en innovatie

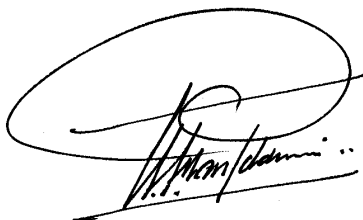
De zeehavens zijn een belangrijke motor voor de economische groei en ontwikkelen zich samen met de logistieke sector als geheel op een duurzame en innovatieve wijze. De havens zijn de thuisbasis van het Nederlandse maritieme cluster dat terecht één van de "sleutelgebieden" is in het vigerende innovatieprogramma. De Nationale Havenraad gaat ervan uit dat zulks ook in komende innovatieprogramma's het geval zal zijn. Haven economie en kenniseconomie zijn nauw met elkaar verbonden; zij versterken elkaar en daarmee de internationale concurrentiepositie van Nederland en de aantrekkelijkheid van Nederland als vestigingsplaats voor het internationale bedrijfsleven bevorderen.

Ook in de komende Kabinetsperiode dient het maritieme cluster "sleutelgebied" in het kader van het innovatieprogramma te blijven.

De Nationale Havenraad vertrouwt erop dat het voorgaande zal worden onderschreven door het nieuwe Kabinet.

De Raad is bereid de brief nader toe te lichten en wenst u vanzelfsprekend veel succes met uw belangwekkende opdracht.

Met vriendelijke groet,

Handwritten signature of drs W.T. van Gelder, consisting of a large, stylized 'W' and 'G' with the name 'W.T. van Gelder' written below it.

drs W.T. van Gelder,
voorzitter

Handwritten signature of mr F. Lieben, consisting of a large, stylized 'L' and 'B' with the name 'F. Lieben' written below it.

mr F. Lieben,
algemeen secretaris